

HOLD NORGE RENT

Arctic Cleanup 2021-22

holdnorerent.no

23.02.2023

Innhold

Innledning.....	4
Om Arctic Cleanup.....	4
Bakgrunn	4
Status for prosjektet.....	5
7 th International Marine Debris Conference (7IMDC)	5
Resultater	6
Veien videre.....	7
Appendiks 1: Arctic Cleanup datakort.....	8
Appendiks 2: Arctic Cleanup poster 7IMDC 2022	10
Appendiks 3: Lokale samarbeidspartnere Arctic Cleanup.....	11

Innledning

Internasjonalt samarbeid er avgjørende for å lykkes med arbeidet mot marin forurensning. Samtidig kan frivillig opprydding og folkeforskning spille en sentral rolle i dette arbeidet. Dette er grunnlaget for etableringen av Arctic Cleanup som opprinnelig var et initiativ fra Ocean Conservancy¹.

Hittil har Arctic Cleanup møtt en rekke utfordringer. Pandemien utsatte oppstarten, og invasjonen av Ukraina førte til at samarbeidet med Russland måtte legges på is.

Videre har det vist seg å være krevende å engasjere frivillige aktører i regionen. Foreløpig har prosjektet kun lyktes med å mobilisere aktører i Finnmark og Island, men etter to års innsats ser det nå ut til at prosjektet vil komme i gang både i Grønland, Canada og Alaska i 2023.

Om Arctic Cleanup

Arctic Cleanup er et internasjonalt samarbeidsprosjekt mellom Hold Norge Rent (HNR), Ocean Conservancy (OC) og lokale ryddemiljøer² i Arktis. Prosjektet ligger under Arktisk råds program «Protection of the Arctic Marine Environment» (PAME) og er forankret i «Regional Action Plan on Marine Litter in the Arctic»³.

Arctic Cleanup skal bidra til forebygging av marin forurensning i Arktis ved å stimulere til og legge til rette for frivillig opprydding og ved å innhente kunnskap om marin forurensning i regionen.

Prosjektet finansieres av Klima- og miljødepartementet, Ocean Conservancy og Norrøna.

Bakgrunn

Deler av Arktis er svært forurensset, og forskere peker på faren for en sjette «plastgyre»⁴ i Barentshavet. Ny kunnskap⁵ tyder dessuten på at store deler av forurensningen kommer fra lokale kilder, men forurensningen kommer også utenfra via havstrømmene. For å redusere tilsiget er det behov for økt bevissthet og kunnskap om kilder og årsaker til forurensningen i regionen.

Arctic Cleanup er et treårig prosjekt som fokuserer på frivillig opprydding og folkeforskning i arktiske områder. Prosjektet mobiliserer til og legger til rette for frivillige ryddeaksjoner på tvers av hele regionen og samler inn data om forurensning fra disse ryddeaksjonene.

Prosjektet skal engasjere og bevisstgjøre lokalbefolkningen, tilreisende, næringslivet og myndighetene.

---

¹ <https://oceanconservancy.org>

² Se appendiks 1

³ Kapittel 7 - ACTIONS FOR THE PREVENTION AND REDUCTION OF ARCTIC MARINE LITTER avsnitt 5 - Cleaning Arctic Coasts

⁴ Cózar, Andrés et al (2017) The Arctic Ocean as a dead end for floating plastics in the North Atlantic branch of the Thermohaline Circulation

⁵ Strand, Opstad Kjersti et al (2021) Potential sources of marine plastic from survey beaches in the Arctic and Northeast Atlantic

Status for prosjektet

Arctic Cleanup skulle startet opp i 2020, men ble utsatt grunnet pandemien. Oppstarten i 2021 ble også preget av pandemien, og prosjektet ble derfor organisert som en pilot i Finnmark og Island.

I 2022 ble prosjektet gjennomført i full skala i Finnmark og Island, og det ble gjennomført en pilot i Grønland. Det ble også etablert kontakt med lokale partnere i Alaska og Canada.

Opprinnelig inngikk også Russland i prosjektet, men til tross for flere forsøk på å etablere dialog med relevante aktører i Russland, lyktes prosjektet ikke med dette blant annet grunnet pandemien. I 2022 ble samarbeidet med Russland lagt på is grunnet invasjonen av Ukraina.

Prosjektet har inngått samarbeid med Finnmark Friluftsråd som mobiliserer frivillige og koordinerer ryddeaksjonene og datainnsamlingen i Finnmark. I Island samarbeider prosjektet med Worldwide Friends Veraldarvinir som er ansvarlig for gjennomføringen av aktivitetene der.

I 2022 ble det også etablert dialog med Center for Alaskan Coastal Studies og CSR Greenland med mål om utvidelse til Alaska og Grønland i 2023.

7th International Marine Debris Conference (7IMDC)

I september 2022 var nærmere 1 000 delegater fra hele verden samlet på den syvende internasjonale konferansen om marin forøpling.

Hold Norge Rent presenterte Arctic Cleanup under konferansens poster session⁶.

---

⁶ Se appendiks 2

Resultater

Folkeforskning utgjør en sentral del av Arctic Cleanup. Dataen samles inn ved bruk av et skreddersydd metodeverktøy utviklet av HNR og OC i dialog med aktørene i regionen⁷. HNR veileder de lokale aktørene i bruken av verktøyet.

Dataen registreres i OCs Tides⁸, og de norske ryddeaksjonene registreres også i Rydde⁹.

Folkeforskningsdataen kvalitetssikres og analyseres av HNR. Her følger en oversikt over resultater fra 2021 og 2022.

Nøkkeltall fra 2021 og 2022

Nøkkeltall	2021	2022
Antall områder ryddet	6	13
Antall frivillige registrert ¹⁰	54	226
Antall kilo marin forsøpling samlet inn	3 743	20 938
Antall funn	3 034	14 944

Datagrunnlaget i prosjektet er foreløpig begrenset både i mengde og geografisk utbredelse. Foreløpig trekkes det derfor ingen konklusjoner på bakgrunn av denne dataen.

Topp fem funn i antall fra ryddeaksjoner i Finnmark, Island og Grønland 2022

Funn	Antall	Andel av totalen
1) Plast- og EPS-biter under 2.5 cm	5 780	43 %
2) EPS/XPS (over 2.5 cm)	1 818	14 %
3) Fiskesnøre	953	7 %
4) Flyteelementer i EPS	660	5 %
5) Fiskenet (biter)	600	4 %

⁷ Se appendiks 3

⁸ <https://www.coastalcleanupdata.org>

⁹ <https://ryddenorge.no>

¹⁰ Antall frivillige som deltok i Island i 2021 ble ikke registrert

Topp ti vanligste funn¹¹ under ryddeaksjoner i Finnmark og Island 2022

Funn	Antall aksjoner	Andel aksjoner hvor gjenstanden har blitt registrert
1) Beholdere til mat (plast)	11	85 %
2) Matemballasje (godteri, potetgull osv)	11	85 %
3) Handleposer (plast)	11	85 %
4) Bøyer/flottører (hardplast)	10	77 %
5) Plastflasker/kanner (gass/olje)	10	77 %
6) Byggematerialer	10	77 %
7) Drikkebokser	10	77 %
8) Andre poser (plast)	10	77 %
9) Snøre og tau <50cm	9	69 %
10) Flaskekorker (plast)	9	69 %

Veien videre

I 2023 fortsetter aktiviteten i Finnmark og Island. Videre planlegges oppstart i Grønland, Canada og Alaska. Dialog skal også etableres med aktører i Sverige og Finland som har vist interesse for prosjektet.

For å utvide datagrunnlaget i prosjektet, har HNR sett nærmere på muligheten for å analysere søppelet som samles inn i regi av lokale aktører på Svalbard, og målet er å realisere disse planene i 2023.

I 2023 planlegger også HNR en ekspedisjon i deler av Arktis. Denne skal gjennomføres i samarbeid med In The Same Boat og er finansiert av Norrøna.

Målene for ekspedisjonen er å bidra til økt engasjement blant prosjektets målgrupper, bidra til økt mobilisering av frivillige i regionen, stimulere til flere ryddeaksjoner og kartlegge forsøplingssituasjonen i utvalgte områder.

¹¹ Søppel som frivillige finner hyppigst under ryddeaksjonene i Arctic Cleanup

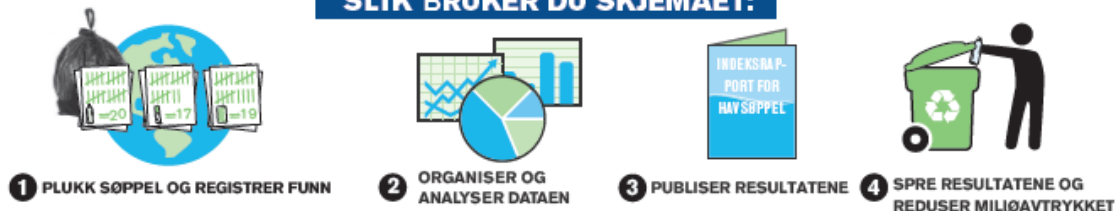
Appendiks 1: Arctic Cleanup datakort

RYDDESKJEMA FOR MARIN FORSØPLING I ARKTIS

Takk for at du rydder og bidrar med data i dette ryddeskjemaet som er skreddersydd for arktiske områder. Vennligst ta hensyn til de unike forholdene der du rydder. Spesielt med tanke på sårbare habitater og kulturelle og/eller historiske gjenstander som ikke skal fjernes. I dette skjemaet kan oppsamlet søppel registreres på ulike måter: etter antall gjenstander, etter vekt eller etter volum (antall poser). Du trenger ikke rapportere på alle disse verdiene – velg den metoden som fungerer best for gruppen basert på forholdene. Takk for at du gjør en forskjell og bidrar til verdens største database om forsøpling i havet.

SLIK BRUKER DU SKJEMAET:

NAVN: <input type="text"/> DATO FOR RYDDEAKSJONEN: <input type="text"/>	E-POST: <input type="text"/> ANTALL FRIVILLIGE (PÅ DETTE SKJEMAET): <input type="text"/>		
voksne: <input type="text"/>	barn (under 12 år): <input type="text"/>		
BESKRIVELSE AV STED FOR OPPRYDDINGEN Type miljø (velg ett): ☐ Saltvann (strand/bukt/øy/havbunn) ☐ Ferskvann (elv/bekk/innsjø) ☐ Innland (ingen vanmasse i nærheten) Type datainnhenting (velg én): ☐ På Land (strand/kystlinje/innland) ☐ Under vann ☐ Kjøretøy (motorbåt/seilbåt/kajakk/kano)	STEDSINFORMASJON Navn på sted for opprydding: <input type="text"/> Fylke: <input type="text"/> Land: <input type="text"/> Område: <input type="text"/> Nærmeste veikryss eller landemerke: <input type="text"/>		
ETTER RYDDAKSJONEN - KOMMENTARER			
Generelle kommentarer: <input type="text"/>	Forurenset søppel eller søppel med tydelige bitemerker av dyr: <input type="text"/>		
Identifiserbare merkevarer (f. eks Nidar, Freia, Cooca Cola osv.): <input type="text"/>	Gjenstander som ikke fjernet (skadelige materialer, gjenstander av kulturell eller historisk betydning): <input type="text"/>		
DØDT/SKADET DYR	STATUS	BIFANGST	TYPE BIFANGST
	DØDT ELLER SKADET	JA ELLER NEI	

Send dette skjema tilbake til koordinator for ditt område.
cleanup@oceanconservancy.org

Trash Free Seas: www.oceanconservancy.org/cleanup
 Be a Green Boater: www.oceanconservancy.org/goodmate
 Velg papirløst! Last ned Clean Swell:
www.oceanconservancy.org/cleanswell

Appendiks 2: Arctic Cleanup poster 7IMDC 2022

ARCTIC CLEANUP

– addressing marine litter across the Arctic region

Authors: Malin Stappes Dahl¹, Heidi Gromstad¹ & Sarah Kollar²
¹Keep Norway Beautiful (post@holdnorgeent.no), ²Ocean Conservancy

The project

The Arctic Cleanup is a strategic action in the Arctic Council's Regional Action Plan on Marine Litter under PAME (Protection of the Arctic Marine Environment). It adheres to chapter 7 Actions for the Prevention and Reduction of Marine Litter, under article 5 Cleaning Arctic Coasts.

The project aims to clean Arctic coasts, strengthen monitoring, create a basis for outreach and contribute to international cooperation.

Project partners:

- Ocean Conservancy
- Keep Norway Beautiful
- Local and national organizations across the Arctic region

Voluntary clean-ups are essential to raise awareness and increase knowledge. Arctic Cleanup engages local citizens, tourists, industry and government to further understand the situation and ensure accountability as we move forward.

The pilot

The project was launched in 2021 as a pilot in Iceland and the northernmost part of mainland Norway. Volunteers were trained in the use of a protocol tailor-made for the Arctic, and carried out clean-ups under the guidance of local partners.

Local partners:

- Worldwide Friends (Iceland)
- Finnmark Outdoor Recreational Centre (Norway)

2022

In 2022 Alaska, Canada and Greenland are set to join the project. Field work in Greenland has given insight into the challenges this island faces with regards to marine litter:

- 27 000 miles of coastline
- vast distances
- sparse population
- limited waste management services

Volunteers in Greenland limit clean-up activities to their local neighbourhoods. The project aims to bring volunteers out to Greenland's many islands and collect data from these clean-ups to identify both the sources and causes of littering in the region. To achieve the latter the project aims to engage industry and local authorities.

The results

From the clean-ups conducted in both 2021 and 2022 the results point to fisheries as the main source of litter in the region.

The top three categories found:

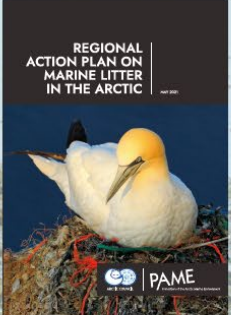
EPS

Rope

Drinking bottles

Keep Norway Beautiful

HOLD NORGE RENT

Funding: Norwegian Ministry of Climate and Environment, Ocean Conservancy and Norrøna.

Appendiks 3: Lokale samarbeidspartnere Arctic Cleanup

Island:

Veraldarvinir/World Wide Friends v/ Þórarinn Tóti Ívarsson

Finnmark:

Finnmark Friluftsråd v/ Hugo Tingvoll

Grønland:

CSR Grønland v/ Ivinnguaq Kristiansen

Alaska:

Ocean Conservancy v/ Kristina Tirman

Canada:

Ocean Conservancy v/ Sarah Weller

The image features a minimalist design with two overlapping circles. The larger circle is white and positioned on the right side, while the smaller circle is orange and positioned on the left side. The background is a solid orange color. In the bottom right corner, the text 'HOLD NORGE RENT' is displayed in a bold, white, sans-serif font, stacked in three lines.

**HOLD
NORGE
RENT**